

Actief burgerschap en sociale integratie

Mei 2019

1. Inleiding

Per 1 februari 2006 is wettelijk vastgelegd dat scholen actief burgerschap en sociale integratie moeten bevorderen. Burgerschap moet herkenbaar zijn in school en moet worden opgenomen in het schoolplan en de schoolgids. De inspectie kijkt of de school een beredeneerd aanbod heeft voor burgerschap. Burgerschap past in de pedagogische context die onze school altijd heel serieus neemt. Het gaat echter niet alleen om het overdragen van kennis, maar ook om de oefening.

2. Visie op burgerschapsvorming en sociale integratie

Leerlingen groeien op in een steeds complexere, pluriforme maatschappij. Onze school vindt het van belang haar leerlingen, op een goede manier, hierop voor te bereiden. Leerlingen maken nu al deel uit van een samenleving. Allereerst is kennis van belang, maar daar blijft het niet bij. Vanuit onze protestants christelijke identiteit vinden wij het van belang dat leerlingen op een zelfbewuste manier in het leven staan, waarbij ze niet alleen respect voor anderen hebben, maar ook naar anderen omzien. Wij willen leerlingen brede kennis over- en verantwoordelijkheidsbesef voor de samenleving meegeven. In de school leren leerlingen samen te leven met anderen. De opvoeding thuis en op school behoort zoveel mogelijk op één lijn te liggen.

Burgerschapkunde zien we niet als één losstaand schoolvak. Het moet verweven zijn in allerlei schoolvakken, in de visie en in de uitstraling van de school. De leerkracht heeft hierbij een voorbeeldfunctie.

3. Doelen en activiteiten

'Jorai' betekent: 'De Heere onderwijst'. Vanuit deze achtergrond geven wij onderwijs en stimuleren wij kinderen stappen te zetten in hun ontwikkeling.

Vanuit onze visie en kernwaarden hebben we de volgende doelen en activiteiten opgesteld.

- De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen. Bij de bijbellessen komen verschillende levensvragen aan de orde. Ook gebruiken we de methode "wonderlijk gemaakt". Afgestemd op hun leeftijd leren de kinderen over seksualiteit en hun lichaam, geschapen door de Heere God. In alle leerjaren wordt gewerkt aan weerbaarheid. In de bovenbouw is er specifiek aandacht

voor lichamelijke veranderingen, normen en waarden, seksueel misbruik en seksualiteit in onze maatschappij;

- De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument. Om sociaal competent te kunnen functioneren, heeft een kind sociale kennis, vaardigheden en houdingen nodig.

Een kind moet weten wat sociaal competent gedrag is in een bepaalde situatie; hij moet over de vaardigheden beschikken om die kennis toe te kunnen passen en hij moet dat ook daadwerkelijk willen doen. De methode “Kinderen en hun sociale talenten” werkt met betrouwbare en valide gedragscategorieën. Een kind is sociaal competent als het zich binnen deze 8 categorieën adequaat gedraagt.

De categorieën zijn:

- Ervaringen delen;
- Aardig doen;
- Samen spelen en werken;
- Een taak uitvoeren;
- Jezelf presenteren;
- Een keuze maken;
- Opkomen voor jezelf;
- Omgaan met ruzie.

Per gedragscategorie kan een verdere onderverdeling worden gemaakt. Om sociaal competent gedrag te vertonen moet iemand beschikken over 3 aspecten: kennis, vaardigheden en houdingen gecombineerd met de 3 dimensies:

- Waarden en normen;
 - Gevoelens van jezelf en de ander;
 - Het beeld van jezelf en de ander.
- Verkeersonderwijs moet de leerlingen redzaamheid in het verkeer bijbrengen. In groep acht doen de kinderen zowel theoretisch als praktisch verkeersexamen.
 - De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen. Op school werken we met drie kernwaarden. Deze kernwaarden vormen de basis van ons handelen voor alle betrokkenen op onze school.
 - De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen en ze leren respectvol om te gaan met verschillen in opvattingen van mensen.
 - Bij de wereld oriënterende vakken worden leerlingen eveneens in aanraking gebracht met andere culturen, leefwijzen en godsdiensten. Leerlingen worden daarbij uitgedaagd een eigen mening te vormen, die recht doet aan de normen en waarden die we op de “Jorai” belangrijk vinden. Tijdens de lessen wereldoriëntatie wordt ook aandacht geschonken aan politiek burgerschap, kennis van democratie en politiek en staatsinrichting.

A. In de school leven we – leerlingen en leerkrachten – met elkaar samen in een minisamenleving. Leerlingen kunnen in school en daarbuiten oefenen in het samenleven met elkaar.

Wij vinden de sfeer waarin een kind moet opgroeien van groot belang. Daarom stellen wij een vriendelijk en veilig klimaat, met orde en regelmaat, op prijs. Pas als een kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen. Juist regelmaat geeft het kind kansen.

De “Jorai” gaat actief het pesten tegen. Daartoe is een veiligheidsprotocol ontwikkeld. Met behulp van de *sova lessen* / “*de berg*” wordt de kinderen geleerd hoe ze zelf conflicten kunnen oplossen.

Door het continurooster kunnen wij als team een doorgaande lijn creëren in de schooldag van onze kinderen. Vanaf het moment dat ze op school komen tot aan dat zij de school verlaten gelden dezelfde eenduidige regels. Kinderen en leerkrachten zijn op de hoogte van deze regels en dat biedt structuur, duidelijkheid en rust. We verwachten dat dit het welbevinden van de kinderen ten goede komt en dit stimulerend werkt voor de ontwikkeling van de kinderen.

Buiten spelen zal onderdeel uit maken van de pauze. De kinderen kunnen bewegen en samen spelen. Dit spelen wordt begeleid door ouders en een pedagogisch medewerker. We realiseren ons ook dat sommige leerlingen in hun pauze even tijd nodig hebben om tot rust te komen.

De lunchtijd (15 minuten) op onze school is onderwijstijd. Dat wil zeggen dat het eten gecombineerd wordt met onderwijsactiviteiten die gerelateerd zijn aan vak- en ontwikkelgebieden binnen het basisonderwijs en verwoord zijn in onze schoolgids. Deze activiteiten dragen bij aan het behalen van de wettelijk vastgestelde kerndoelen voor het basisonderwijs én vanuit “Burgerschap” en sociale redzaamheid.

Het doel van de gezamenlijke lunch is op een informele manier met elkaar eten. Rust en gezelligheid hebben een positief effect op het groepsklimaat.

Hiertoe hanteren we een paar omgangregels:

- Iedereen begint op het zelfde moment met eten;
- Tijdens de maaltijd zitten we op onze stoel;
- We eten brood en fruit. Een kleine snack is toegestaan, maar vervangt de maaltijd niet;
- We wachten tot iedereen klaar is met eten en ruimen gezamenlijk op.

B. Leerlingen participeren op een actieve manier in – en buiten – de school. Zo leren ze organisatorische vaardigheden aan en leren ze verantwoordelijkheid te nemen voor anderen.

Naast de zorg voor elkaar in de klas vinden we het ook belangrijk dat kinderen leren omzien naar de ander in de wereld. Hiertoe hebben we enkele activiteiten op een rijtje gezet:

- Wekelijks mag op maandag geld worden meegenomen voor een (zendings)doel en / of projecten;
- De muziekvereniging verzorgt, onder en na schooltijd, muzieklessen op locatie;

- In de bovenbouw is er aandacht voor staatsinrichting. Jaarlijks wordt er aandacht besteed aan Prinsjesdag en onze parlementaire democratie. Bij verkiezingen is er aandacht voor schaduwverkiezingen en goed burgerschap;
- Leerlingen uit de bovenbouw begeleiden, bij een aantal activiteiten, leerlingen uit lagere groepen. Ter illustratie: Tutor voor zwakke lezers, coach voor het interventieprogramma “Bouw”;
- De school heeft goede contacten met het activiteitencentrum in het dorp;
- Buurtbewoners / oudere dorpsgenoten. van de school komen jaarlijks een ochtend op school, waarbij de kinderen de ouderen voorlezen;
- Kinderen van de onderbouw brengen jaarlijks een lentegroet aan de ouderen van het dorp;
- Kinderen brengen regelmatig bezoeken aan ondernemers uit het dorp. Ook komen ze met regelmaat op school om iets over hun werk te vertellen;
- De school neemt deel aan het cultuurprogramma KUVVO van de gemeente “Woerden. Daarin komen aspecten van actief burgerschap en sociale integratie aan bod.;
- De leerlingen volgen hiertoe jaarlijks een aantal excursies. Zo bezoeken ze musea en gaan ze naar het theater. Ook nemen ze deel aan de jaarlijkse “open monumentendag”.

C. In de school oriënteren leerlingen zich op de samenleving en leren ze hun eigen mening over maatschappelijke thema's te verwoorden. Dit gebeurt zowel in als buiten de school.

- In de verschillende groepen wordt “de dag vandaag” bekeken. Dat biedt een actuele kijk op de gang van zaken in de wereld. Leerkrachten stimuleren de leerlingen bij het vormen van een mening over de aangeboden onderwerpen;
- In werkstukken die leerlingen maken kan gekozen worden uit actuele maatschappelijke thema's;
- In de school en dan vooral de bovenbouw is er aandacht voor maatschappelijke problemen zoals racisme, discriminatie, alcohol en drugsverslaving. Hiervoor worden ook gastsprekers uitgenodigd.

Akkoordverklaring en ondertekening

Archief burgerschap
Dit [naam stuk] is als voorlopig besluit van het bevoegd gezag voorgelegd aan de MR. De MR heeft hier op *10.5.2016* mee ingestemd / positief over geadviseerd.
Vervolgens heeft het bestuur, tevens bevoegd gezag, dit op *25.6.2016* definitief vastgesteld.

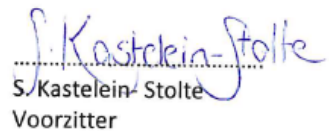
Het [naam stuk] zal op de gezamenlijke drive van de MR en het bestuur worden geplaatst, en zal voor zover verplicht beschikbaar worden gesteld aan derden met een 'was getekend'-exemplaar van deze akkoordverklaring.

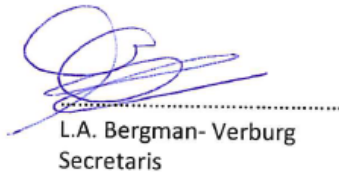
Ondertekend te Zegveld op *25.6.2016*

Namens het bevoegd gezag:

.....
R.P. Dekker
Voorzitter

Namens de MR:

.....
S. Kastelein-Stolte
Voorzitter

.....
L.A. Bergman-Verburg
Secretaris

.....
P. van Ginkel-de Groot
Secretaris